До:
Омбудсман
на Република България
г-н Гиньо Ганев
ул. Джордж Вашингтон 22
С О Ф И Я София 1000

ОТНОСНО: **Закон за движение по пътищата и Правилник за прилагането му**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГАНЕВ,

Обръщам се към Вас като Омбудсман на Република България. Сигурен съм, че приемате безопасността по пътищата като основен приоритет на институциите занимаващи се с проблема. В страните където има реално намаляване на инциденти по пътищата, процентният спад при броят на убитите или ранени пешеходци е по-малък, сравнен с този при другите участници в движението. Това поставя пешеходецът като най-застрашеният потребител на пътищата.

Повод за това писмо са текстове от българския **Закон за движението по пътищата** и **Правилник** към него, които меко казано не спомагат за безопасността на пешеходеца. Дори обратно, смятам, че го застрашават.

Конкретно в чл. 94 ал.3 и чл.98 от **Закон за движението по пътищата** и чл. 96 ал.3 и чл.101 (2) 2.от **Правилника** за прилагането му се разрешава на автомобили да се движат върху тротоарите (престой и паркиране). В текстове третиращи местата забранени за спиране и паркиране на превозните средства, не е изрично посочен тротоара. Дадени са само някои недостатъчни изключения и пояснения.

В края на писмото прилагам точни извадки на коментираните от мен неудачни текстове в Закона и правилника.

Аз като председател на Фондация „ПЕШЕХОДЦИ” се опитах да инициирам промяна на текста при приемането му от Комисията по транспорт и съобщения към парламента през май 2007 година, но за съжаление повечето депутати . не обърнаха нужното сериозно внимание.

Същото се случи и с обръщението ми към Президента на България с молба да върне закона в тази му част.

По долу ще изложа само част от причините поради, които коментираните текстове „качващи” автомобилите върху тротоарите будят остри възражения, смея да твърдя не само у мен:

1. Тези текстове противоречат на основния смисъл на закона даден в чл. 1 (2). Противоречат с определението за тротоара, който е предназначен „само за движение на пешеходци”. Това дори спомага да се създава хаос в движението по улиците, особено в големите градове.
2. С последствията от приложението на така зададените норми се създава реална опасност за пешеходците. Те са принудени да се движат по пътното платно, а не по тротоарите заети от автомобили. Всичко това се вижда с просто око в българските градове. Практически неприложими са така зададените норми. Създава се възможност за прехвърляне на отговорност между общини и контролни органи. Още повече в Закона е записано **2 м** разстояние от спрял на тротоар автомобил до сграда, а в Правилника то е намалено на **1,5 м, въпреки че с правилник не може да се променя закон.**
3. Формира се лош манталитет и лоша дисциплина у всички участници в движението. Неуважение и отчуждаване от ближния, което рефлектира в цялостния социален климат. А всички са пешеходци, дори и водачите когато отиват до автомобила си.
4. Рушат се тротоарите и инфраструктурата под тях, което влияе лошо финансово и екологично на общините, а от там и на всички нас като данъкоплатци. Замърсява се с кал, боклуци, разрушени тротоарни плочи, зимно време сняг, а е невъзможно за почистване поради паркираните по тротоарите автомобили.

5. Създава особена опасност за най-беззащитните – деца, майки с деца, трудно подвижни възрастни, инвалиди.
6. За каква свобода на придвижване в рамките на Европа да говорим след като има наши съграждани, за които е невъзможно да отидат на училище, работа или просто да излязат от домовете си поради това, че са трудно подвижни или инвалиди, а тротоарите са заети от автомобили „с протекцията на закона”.

Предлагам в текстовете еднозначно да е забранено движението, спиране и паркиране на превозни средства върху тротоарите. Собственикът или администраторът на пътищата когато преценят, че дадени тротоари е допустимо да се превърнат в места за паркиране или спиране, то те имат права и задължение да ги обозначат и обезопасят като такива. Тогава това ще са паркинги и всеки ще знае, че тротоарите по закон са за движение единствено на пешеходци и забранени за автомобили.

Пешеходците на Република България са данъкоплатци на страна от ЕС и търсят защита чрез Вас на своите права, като най-застрашената част от потребителите на пътищата в България.

С особена надежда се обръщам към всички Вас за защита и подкрепа на пешеходците. Всеки човек е преди всичко пешеходец.

Моля да проявите разбиране и направите необходимите от Вас действия за промяна на цитираните от мен норми:

Закон за движението по пътищата

Чл.1. (2) *Целта на този закон е да се опазват животът и здравето на участниците в движението по пътищата, да се улеснява тяхното придвижване, да се опазват имуществото на юридическите и физическите лица, както и околната среда от замърсяването от моторните превозни средства.*

Чл. 94. (3) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2002 г., в сила от 26.04.2002 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 51 от 2007 г.) За престой и паркиране в населените места пътните превозни средства се спират възможно най-вдясно на платното за движение по посока на движението и успоредно на оста на пътя. Допуска се престой и паркиране на моторни превозни средства с допустима максимална маса до 2,5 тона върху тротоарите, само на определените от собствениците на пътя или администрацията места, успоредно на оста на пътя, ако откъм страната на сградите остава разстояние най-малко 2 метра за преминаване на пешеходци.*

Чл. 98. (1) *Престоят и паркирането са забранени:*
(2) *Освен в посочените в ал. 1 случаи паркирането е забранено:*
2. *на платното за движение и на тротоара непосредствено пред входовете на жилищни сгради и гаражи, когато това затруднява достъпа до тях;*
6. *(нова - ДВ, бр. 51 от 2007 г.) пред входовете и на прилежащите тротоари на детските заведения и училищата.*
101 (2) 2*. на платното за движение и на тротоара непосредствено пред входовете на жилищни сгради и гаражи, когато това затруднява достъпа до тях;*

В Допълнителните разпоредби § 6. *По смисъла на този закон*
6. *"Тротоар" е изградена, оградена или очертана с пътна маркировка надлъжна част от пътя, ограничаваща платното за движение и предназначена само за движение на пешеходци.*

Правилник за прилагане на Закон за движението по пътищата

Чл. 96. *(1) За престой извън населените места пътните превозни средства се спират извън платното за движение. Когато това е невъзможно, спирането за престой се извършва успоредно на оста на пътя, най-вдясно на пътното платно.*

(3) *За престой и паркиране в населените места пътните превозни средства се спират възможно най-вдясно на платното за движение, по посока на движението и успоредно на оста на пътя. Допуска се спиране за престой и паркиране на моторни превозни средства с максимално допустима маса до 2,5 т върху тротоарите, успоредно на оста на пътя, ако откъм страната на сградите остава разстояние най-малко* ***1,5 м*** *за преминаване на пешеходци.*

23.01.2008
София

С уважение

Йордан Филипов